

Úsilí o dosažení převahy v rozhodování je charakteristické pro operace všeho druhu. Článek, jehož autorem je dr. Dave Sloggett, byl uveřejněn v č. 48/2005 časopisu Jane's Defence Weekly.

Neválečné operace vytvářejí zvláštní problémy týkající se organizace a využití zpravodajství pro vytvoření podmínek, v nichž jsou velitelé lépe informováni než potenciální protivník, a proto mohou přijímat rozhodnutí rychleji než protivník, jinými slovy, podmínek v nichž dosáhli převahy v rozhodování.

Situace za neválečných operací je dynamická. Strana vedoucí neválečné operace může rychle ztratit převahu nad protivníkem, jestliže nemá prostředky k tomu, aby rychle přeměnila informace získané z různých zdrojů na účinné a použitelné zpravodajské údaje.

Neválečné operace jsou vedeny proti mnoha ohrožením a za situací mnoha vazeb mezi ideologicky motivovanými skupinami a nadnárodními gangy organizovaného zločinu. Operace vedené na současných válčistiích zahrnují potřebu zajmout válečné zločince, zlikvidovat povstalecké operace a přerušit zločinecké aktivity nerespektující státní hranice, jako je obchod s lidmi, pašování drog a šíření zbraní hromadného ničení.

Neválečné operace také vytvářejí problém pro vedení tzv. operací založených na účincích, za nichž je používání kinetických prostředků ke zničení cíle jedním ze způsobů pro dosažení výsledku. Jiná méně silová řešení, jako je demonstrace síly nebo operace určené ke zmaření aktivit potenciálních protivníků, jsou rovněž možnými reakcemi.

Za takové situace existuje požadavek, aby zpravodajští analytici sestavili celkový obraz takových organizovaných skupin. Analytik se musí zaměřit na jejich sociální a kulturní společenství, na kmenové vazby, na klíčové činitele a jejich vyslovený nebo zjevný záměr. Jedním z problémů je využití toho, co již je uloženo v mnoha různých systémech. K využití zpravodajských údajů v nich obsažených potřebuje analytik mnoho času. Nezbytná je schopnost získat přehled o systémech a rozpoznat souvislosti mezi jednotlivými informacemi, které – budou-li kombinovány novým způsobem – vytvoří novou představu a nový obraz pro velitele. Tak bude možno zjistit dříve neznámé způsoby jednání, což poskytne veliteli možnost dokonalého poznání situace.

Jedním z umění zpravodajské analýzy je rozpoznat to, co je součástí obrazu, který se snažíme sestavit. To často vyžaduje, aby analytik dobře porozuměl souvislostem, za nichž je informace získávána. Proces analýzy vyžaduje, aby analytik pátral v otevřených i utajovaných zdrojích ke zjištění možných vazeb mezi osobami, místy, majetkem a událostmi a aby hledal souvislosti, za nichž může být informace přeměněna ve zpravodajské údaje.

Za neválečných operací je jedním z problémů velitele rozpoznat operace potenciálních protivníků a tyto operace ovlivňovat. Ovlivňování jejich aktivit je komplikováno potřebou sestavovat hodnocení vlivů působících na politiky, vojenské velitele a na vůdce zločineckých skupin, jakož i potřebou porozumět jejich ideologii, názorům a hodnotám a rozpoznat profily jejich osobností.

Postup vojenských sil zasazených na válčišti za každé z těchto situací vyžaduje pečlivou úvahu, aby se nedospělo k nežádoucím výsledkům, které by ve skutečnosti zkomplikovaly situaci. V tomto procesu je důležité využívání netradičních zpravodajských a průzkumných zdrojů a zdrojů pro zjišťování cílů, tj. agenturního průzkumu.

Potíží spojenou s informacemi získávanými agenturním průzkumem je, že jsou často nabývány při tajných schůzkách se zdroji. Tento proces může být značně subjektivní a spojen s omyly. Výsledky takových rozhovorů jsou dokumentovány jako zpráva. Obvykle se používá volného textu k popisu značně složitých vztahů mezi osobami, místy, majetkem a událostmi, které jsou stavebními prvky zpravodajské analýzy během neválečných operací. Problémem je, jak vytvářet okolnosti, kdy může být informace získaná z takových zdrojů použita jako zpravodajský údaj, jenž je podkladem pro jednání.

Důležitým prvkem řešení je sestavovat společné definice pojmů, které umožní zavést kázeň do volnosti autorů sestavujících zprávy ze schůzek s „kontakty“. To poskytne společný referenční rámec z terminologického hlediska a vyloučí běžné chyby vyskytující se tehdy, když různí lidé používají pojmy různými způsoby.

Projekty jako program složité soustavy systémů Dabinett si lze představit jako překlenující možnost spojující vzájemně informace obsažené v existujících systémech. Tato soustava je schopna umožňovat velitelům názorné představy a pomoci jim vytvářet okolnosti, v nichž budou mít převahu v rozhodování. Vytvoření jistého řádu v soustavě, nepřetržitě vyhledávání v prostředí a hledání nově se objevujících rysů a změn informace, které mohou mít vliv na současné hodnocení analytiků, ušetří mnoho času a úsilí a podpoří sestavování kvalitních zpravodajských produktů.

Bude dosaženo rovnováhy mezi tím, co je vytěžováno ze soustavy, a tím, co je předáváno analytikovi jako výsledek zasazení zpravodajských agentů. Analytik musí být nakonec schopen předložit svoje hledisko nebo hodnocení situace a musí si podržet kontrolu. Zpravodajští agenti budou hrát svou úlohu v budoucích zpravodajských systémech, avšak analytik musí být konečným rozhodčím v tom, co bude jako produkt předloženo veliteli.

Použitím kombinace analýzy údajů získaných agenty a možností daných moderními pátracími přístroji budou vytvořeny okolnosti, v nichž velitelé přijímají rozhodnutí zajišťující dosažení požadovaných výsledků. Velitelé schopní využívat této možnosti za složitých podmínek vedení neválečných operací budou přijímat rozhodnutí mající převahu.

(nas)